

Au § 32

Dnr KS 0080/2017

Policy för medelsförvaltningen i Ljusnarsbergs kommun**Ärendebeskrivning**

Ekonomiavdelningen har inkommit med förslag till Policy för medelsförvaltningen i Ljusnarsbergs kommun. Policyn innefattar räntebärande samt värdeväxande placeringar eller finansiell hantering för kommuninvånarnas bästa. Övergripande mål för detta är att kommunen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Allmänna utskottets beslut

Allmänna utskottet hänskjuter ärendet till kommunstyrelsen.





POLICY FÖR MEDELSFÖRVALTNINGEN I LJUSNARSBERGS KOMMUN

1. Mål och allmänna riktlinjer
2. Den hållbara kommunen
3. Likviditetsförvaltning
4. Finansiering och skuldförvaltning
5. Riskhantering
6. Intern kontroll
7. Förvaltningsinstruktion

1. Mål och allmänna riktlinjer

Policyn innefattar räntebärande samt värdeväxande placeringar eller finansiell hantering för "kommuninvånarnas bästa". Aktie- obligations- och intresseposter skall utvärderas utifrån samma värderingsgrunder som den löpande förvaltningen.

Som övergripande mål gäller att kommunen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Policyn gäller för kommunen och för de av kommunen helägda aktiebolagen samt för de stiftelser som kommunen ensam bildat. Policyn gäller också för helägda dotterföretag till dessa bolag och stiftelser. De förvaltade fondernas medel omfattas av föreskrifterna inom ramen för donatorns uttalade önskemål i varje särskild fond.

I detta dokument används genomgående benämningen kommun som begrepp även för de företag som omfattas av policyn. När det i texten anges "styrelsen" avses kommunstyrelsen respektive företagets styrelser.

Vid kommunens medelsförvaltning skall prop 1990/91:117 tillämpas. Denna ändamålsregel understryker att offentliga medel ska användas på ett effektivt och säkert sätt samt att varje generation skall bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras. Kostnader från en generation får alltså inte skjutas över till kommande generationer. I ett normalfall innebär det att kommuner och landsting skall ha förmågan att leverera service till sina medlemmar på samma nivå som tidigare utan att öka skatteuttaget (SOU 2001:76 s206). I Praxis har resonemanget kommit att översättas till en tumregel om att ett överskott på två procent av skatter och generella stadsbidrag. För kommuner av Ljusnarsbergs storlek och läge skall extra stor vikt läggas vid försiktighet och god ekonomisk hushållning.

2. Den hållbara kommunen

Syftet med denna policy, liksom kommunens övriga arbete, är att det skall genomsyras av en ekonomisk-, social-, miljömässig och kulturell hållbarhet.

Kommunen skall sträva efter att göra investeringar i bolag som utöver befintlig lagstiftning visar miljöhänsyn och socialt ansvar och att de, i så stor utsträckning som möjligt, följer internationella normer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption samt internationella arbetsorganisationen (ILO). De internationella normerna för såväl fattigdomsbekämpning, hälsofrämjande åtgärder, hungersbekämpning, vatten och sanitetsfrågor, energi, arbetarskydd, hållbara städer, klimatfrågor, havsfrågor, fred och rättvisefrågor och jämlikhetsfrågor är uttryckta i FN:s deklARATIONER och konventioner och deras relevans för företag sammanfattas i t.ex. FN:s Global Compact. Om möjligt skall kommunen ta dessa hänsyn vid placering av medel. Vidare ska även bolag som har sin huvudverksamhet i produktion och försäljning av vapen undvikas. Bolag som ägnar sig åt pornografisk verksamhet är ej tillåtna.

Målsättningen skall vara att genom en effektiv och affärsmässig finansförvaltning uppnå bästa möjliga räntenetto med hänsyn tagen till de ovan nämnda riktlinjerna. Kommunen skall i de enskilda affärerna följa den placeringsinstruktion som presenteras under kap 7. De enskilda placeringarna skall präglas av försiktighet för att undvika finansiella förluster.

Även placeringar som inte följer samtliga ovanstående krav kan göras om de är motiverade ur ett finansiellt perspektiv.

3. Likviditetsförvaltning

3.1 Betalningsberedskap

Kommunen skall upprätthålla en god betalningsberedskap. Det sker genom egen likviditet, tillgång till kortfristiga krediter och/eller avtalade kreditlöften. Kommunens likviditet skall löpande prognostiseras och följas upp.

Överskottslikviditet skall utnyttjas för återbetalning av kortfristiga lån och/eller placeras så att bästa möjliga avkastning uppnås utan att kapitalet riskeras.

3.2 Placering av likvida medel

Löptiden för placerade medel skall avvägas mot likviditetsprognos, kortfristiga lånemöjligheter och möjligheterna att snabbt avveckla gjorda placeringar samt bedömning av räntenivåns utveckling.

Medelsplacering får ske i svensk valuta i form av

- inlåning i svensk bank

- köp av kort- och långfristiga räntebärande värdepapper utgivna av
 - Svenska staten
 - Av svenska staten helägt företag med dotterföretag
 - Svenska banker
 - Av svenska banker helägda dotterföretag/finansbolag
 - Svenska bostadsinstitut
 - Svenska kommuner och landsting
 - Kommuninvest
 - Produkter emitterade av institut med lägst investmentgrade
 - Utländska banker med svenskt banktillstånd.

- förvaltningsavtal med bank eller annat värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd att driva värdepappersrörelse, varvid motsvarande begränsning skall gälla vad avser tillåtna instrument och motparter.

3.3 Betalningsströmmar

Rutinerna skall vara så utformade att kommunen får in sina utestående fordringar så snabbt som möjligt och att utbetalningar sker på rätt dag.

Kommunen bör eftersträva att inbetalningar till kommunen sker i nära anslutning till tjänsternas utförande.

Leverantörsfakturor och övriga utbetalningar bör handläggas så snabbt som möjligt så att registrering kan ske i ekonomisystemet och ge möjlighet till momsavlyft.

Betalningsvillkor (förfallodag) för leverantörsfakturor bör så långt som möjligt avtalas till att vara en månad (jfr räntelagen).

I övrigt utfärdar styrelsen delegation för betalningsströmmar, anvisningar för saldohantering mm.

4. Finansiering och skuldförvaltning

Kommunens lånefinansiering sker genom kort- och långfristig upplåning inom ramen för de beslut som fattats av behörigt organ.

Lånestocken sammansätts med beaktande av kostnader och riskspridning. Upplåning och räntebindningstider anpassas också tidsmässigt till kommunens behov samt till bedömningar av räntenivåer och ränteutveckling. Åtgärder bör fortlöpande vidtas för att kommunen skall ha en lånestock med varierande räntebindningstider i syfte att sprida ränterisker.

4.1 Finansieringsformer

Finansiering får ske i form av

- lån i svensk valuta hos

- Svenska staten
- Svenska banker eller av svenska banker helägda dotterföretag/ finansbolag
- Svenska försäkringsbolag och pensionsanstalter
- Svenska kommuner och landsting
- Svenska bostadsinstitut
- Kommuninvest
- Leasing (se avsnitt 4.2)

4.2 Leasing

Leasing bör komma i fråga endast vid anskaffning av fordon, maskiner, inventarier och liknande och då endast om leasingavgiften motsvarar en effektiv årsränta som är lägre än kostnaden för lånefinansiering. Hänsyn skall också tas till avdragsrätten för mervärdesskatt. Leasing kan användas för verksamhetsanknutna propåer.

5. Riskhantering

För att skydda placeringar och lån samt uppnå en välavvägd räntestruktur med avseende på ränteförväntningar skall penninghanteringen ske med beaktande av de finansiella risker som är förknippade med all medelsförvaltning. Visst risktagande är ofrånkomligt på finansmarknaden och måste accepteras även i kommunal verksamhet. Samtliga beslut om placeringar fattas i enlighet med gällande delegationsordning i samråd mellan ekonomichef, kommunchef, kommunalråd.

Det finns olika typer av finansiella risker som t ex ränterisk, likviditetsrisk och kreditrisk.

5.1 Ränterisk

Ränterisk är risken att oväntade förändringar i det allmänna ränteläget leder till ett lägre räntenetto. Ränterisken beror främst på löp- och räntebindningstiden.

Genom att systematiskt följa ränteläget och anpassa låneportföljens och placeringsportföljens sammansättning kan man i viss mån begränsa ränterisken.

5.2 Likviditetsrisk

En likviditetsrisk är risken för att det inte går eller är svårt att avyttra ett värdepapper på andrahandsmarknaden vid önskad tidpunkt.

Valet av instrument och motpart är faktorer som avgör vilken likviditetsrisk man tar vid placeringar på kapitalmarknaden. Jfr avsnitt 2.2.

5.3 Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att man inte får igen utlånat kapital på grund av att låntagaren är på obestånd.

I syfte att begränsa kreditrisker får riskmandaten enligt förvaltningsinstruktionen i kapitel 7 ej överskridas.

6. Intern kontroll

6.1 Beslut och redovisning

För att uppnå god säkerhet i affärstransaktioner med motpart, vanligen en bank, bör det finnas en uppdelning mellan den som gör affären och den som bokför/kontrollerar transaktionen. Avräkningsnotor och avier skall därför adresseras direkt till kommunens ekonomiavdelning som bokför/kontrollerar transaktionen.

6.2 Rapportering

Finansiell rapportering skall ske två gånger om året till kommunstyrelsen.

7. Förvaltningsinstruktion

(a) Kort likviditetsförvaltning, 0-12 månader

För kommunens korta förvaltning skall medlen förvaras på bank med tillstånd att bedriva inlåningsverksamhet i Sverige. Förvaltningen skall vara välplanerad. Det skall finnas medel för den löpande verksamheten och för vissa oförutsedda kostnadsposter.

(b) Meddellång förvaltning 12-36 månader

Kommunens meddellånga förvaltning skall präglas av en låg risk. Instrument som kan finnas i denna del är omsättningsbara inom 3 dagar och har generellt en låg duration.

Det skall finnas en emittentspridning. Se nedan

Emittent	Max andel av portföljen per kategori
Svenska staten	100 %
Övriga Ratade värdepapper – lägsta rating för nyinvesteringar motsvarande:	100 %
AAA från S&P	100 %
AA- från S&P	100 %
A- från S&P	100 %
BBB – från S&P	40 %
Övriga räntebärande instrument	25 %

- Den genomsnittliga löptiden får vara högst 24 månader.
- Den genomsnittliga räntebindningstiden får vara högst 36 månader.
- Inget värdepapper får ha en längre löptid än 3 år.
- Placeringar får endast göras så det nominella beloppet är i svenska kronor
- 100% av kapitalet skall vara kapitalskyddat av emittent.

(c) Lång förvaltning 36 - 96 månader

Kommunens långa förvaltning skall präglas av placeringar som kan anses täcka kommunens långa horisont. Instrument som kan finnas i denna del är omsättningsbara inom 5 dagar och har generellt en duration som avspeglar behovet av pengar.

Det skall finnas en emittentspridning. Se nedan

Emittent	Max andel av portföljen per kategori
Svenska staten	100 %
Övriga Ratade värdepapper – lägsta rating för nyinvesteringar motsvarande:	100 %
AAA från S&P	100 %
AA- från S&P	100 %
A- från S&P	100 %
BBB – från S&P	40 %
Övriga räntebärande instrument	25 %

- Den genomsnittliga löptiden får vara högst 96 månader.
- Den genomsnittliga räntebindningstiden får vara högst 96 månader.
- Inget värdepapper får ha en längre löptid än 8 år.
- Placeringar får endast göras så det nominella beloppet är i svenska kronor
- 100% av kapitalet skall vara kapitalskyddat av emittent.